

EDUSKUNNAN VASTAUS 52/2010 vp

Hallituksen esitys laeiksi oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2009 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain muuttamisesta (HE 123/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 5/2010 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

oikeudenkäymiskaaren muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan lailla 690/1997 kumotun oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 24 §:n edellä oleva väliotsikko, sellaisena kuin se on laissa 1056/1991,

muutetaan 5 luvun 2 §:n 2 momentti ja 10 §:n 3 momentti, 11 luvun 2 §:n 1 momentti, 4 § sekä 16 §:n 1 ja 4 momentti, 17 luvun 26 §:n 3 momentti, 25 luvun 16 §:n 1 momentti ja 26 luvun 28 §, sellaisina kuin ne ovat, 5 luvun 2 §:n 2 momentti ja 10 §:n 3 momentti laissa 768/2002, 11 luvun 2 §:n 1 momentti ja 16 §:n 4 momentti sekä 17 luvun 26 §:n 3 momentti laissa 690/1997, 11 luvun 4 § mainituissa laeissa 1056/1991 ja 690/1997 sekä 16 §:n 1 momentti mainitussa laissa 1056/1991, 25 luvun 16 §:n 1 momentti laissa 381/2003 ja 26 luvun 28 § mainitussa laissa 381/2003 ja laissa 666/2005, sekä

lisätään 11 lukuun uusi väliotsikko 1 ja 3 §:n edelle, luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1056/1991 ja 690/1997, uusi 3 momentti, lukuun uusi 3 b § sekä uusi väliotsikko 11 ja 17 §:n edelle, seuraavasti:

5 luku

Riita-asian vireillepano ja valmistelu

2 §

Haastehakemuksessa on ilmoitettava tuomioistuimen nimi, asianosaisten nimet ja kotipaikat

sekä heidän laillisen edustajansa tai asiamiehensä yhteystiedot sekä se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon asiaa koskevat kutsut, kehotukset ja ilmoitukset voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Asianosaisten sekä todistajan tai muun kuultavan puhelinnumero ja muut yhteystiedot on myös soveltuvalla tavalla ilmoitett-

tava käräjäoikeudelle. Jos kantaja ei tiedä vastaajan yhteystietoja, hänen on ilmoitettava, mitä hän on tehnyt niiden selvittämiseksi. Jos jokin tieto myöhemmin muuttuu, kantajan tulee viipymättä ilmoittaa siitä käräjäoikeudelle.

10 §

Haasteessa vastaajaa on kehotettava ilmoittamaan laillisen edustajansa tai asiamiehensä yhteystiedot sekä myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon asiaa koskevat kutsut, kehotukset ja ilmoitukset voidaan lähettää (*prosesiosoite*). Haasteessa on ilmoitettava, että asiakirja voidaan antaa asianosaiselle tiedoksi lähettämällä se hänen vastauksessaan ilmoittamaansa prosessiosoitteeseen. Vastaajan on myös ilmoitettava oma sekä todistajan tai muun kuultavan puhelinnumero ja muut yhteystiedot soveltuvalta tavalla käräjäoikeudelle. Jos jokin tieto myöhemmin muuttuu, vastaajan tulee viipymättä ilmoittaa siitä käräjäoikeudelle.

11 luku

Tiedoksiannosta oikeudenkäynnissä

Tiedoksiannosta huolehtiminen

1 §

2 §

Tuomioistuim voi asianosaisen suostumuksella antaa tiedoksiannosta huolehtimisen asianosaiselle, jos tuomioistuim katsoo siihen olevan aihetta. Samalla tuomioistuimen on määrättävä, milloin asiakirja on viimeistään annettava tiedoksi ja milloin todistus tiedoksiannosta on viimeistään toimitettava tuomioistuimelle.

Tiedoksiannottavat

3 §

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut asiakirjat voidaan lähettää myös sähköisenä viestinä vastaanottajan ilmoittamalla tavalla.

3 b §

Kun tuomioistuim huolehtii tiedoksiannosta, se voidaan toimittaa myös siten, että tiedoksi annettavan asiakirjan sisältö kerrotaan vastaanottajalle puhelimitse (*puhelintiedoksianto*). Puhelimitse ei kuitenkaan voida antaa tiedoksi haastetta muussa kuin 5 luvun 3 §:n 1 kohdassa tarkoitetussa asiassa.

Puhelintiedoksianto voidaan toimittaa, jos se soveltuu tiedoksiantoon asiakirjan laajuuteen ja laatuun nähden ja jos vastaanottaja epäilyksettä saa puhelimitse tiedon asiakirjasta ja ymmärtää tiedoksiannon merkityksen.

Puhelimitse vastaanottajalle on ilmoitettava asiakirjasta asia, vaatimus tai velvoite ja sen pääasiallinen peruste, määräaika ja uhka sekä muut vastaavat tarpeelliset seikat. Puhelimitse tiedoksi annettu asiakirja on lähetettävä viipymättä kirjeenä tai sähköisenä viestinä vastaanottajan ilmoittamaan osoitteeseen, jollei se ole erityisestä syystä ilmeisen tarpeetonta. Puhelintiedoksiannon toimittaa haastemies tai asianomaisen tuomioistuimen virkamies. Tiedoksiannosta on laadittava todistus noudattaen soveltuvin osin, mitä 17 §:n 1 momentissa säädetään, ja lähetettävä viipymättä vastaanottajalle siitä jäljennös kirjeenä tai sähköisenä viestinä vastaanottajan ilmoittamaan osoitteeseen.

4 §

Jos tiedoksiantoa ei ole saatu toimitetuksi tai voidaan pitää ilmeisenä, että sitä ei saada toimitetuksi 3 tai 3 b §:ssä tarkoitetulla tavalla, tai jos siihen on muu painava syy, tiedoksiannon toimittaa haastemies henkilökohtaisesti tiedoksiannon vastaanottajalle tai jollekin 7 §:ssä tarkoitetulle henkilölle.

Tiedoksiannosta huolehtivan tuomioistuimen tai syyttäjän on ilmoitettava haastemiehelle, milloin tiedoksianto viimeistään on toimitettava.

Kun tiedoksiannosta huolehtiminen on annettu asianosaiselle, tiedoksianto on toimitettava 1 momentissa tarkoitetulla tavalla. Jos asianosaista edustaa asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, tiedoksianto voidaan toimittaa myös siten, että tämä antaa asiakirjan henkilökohtaisesti vastaanottajalle. Viimeksi mainittu tiedoksiantotapa edellyttää, että vastaanottaja allekirjoittaa todistuksen tiedoksiannon vastaanottamisesta. Rikosasiassa haastetta ei voida antaa vastaajalle tiedoksi mainitulla tavalla.

Tiedoksiannon vastaanottaja

11 §

16 §

Haaste voidaan antaa tiedoksi myös vastaajan haasteen vastaanottamista varten valtuutetulle asiamiehelle. Asianajajan tai julkisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos tuomioistuin niin määrää.

Asiakirja, jossa joku on määrätty henkilökohtaisesti saapumaan tuomioistuimeen tai muuten suorittamaan jotakin henkilökohtaisesti, on kuitenkin annettava tiedoksi hänelle itselleen. Tiedoksianto on toimitettava siten kuin 3, 3 b ja 4 §:ssä säädetään.

Erinäiset säännökset

17 §

17 luku

Todistelusta

26 §

Todistajan kutumisesta huolehtii tuomioistuin, jollei sitä 11 luvun 2 §:ssä mainitulla perusteella ole annettu asianosaisten huolehditta-

vaksi. Todistaja on kutsuttava tuomioistuimen asettaman sakon uhalla ja kutsu on annettava todistajalle henkilökohtaisesti tiedoksi siten kuin 11 luvun 3, 3 b ja 4 §:ssä säädetään.

25 luku

Muutoksenhaku käräjäoikeudesta hovioikeuteen

16 §

Valituskirjelmässä on ilmoitettava asianosaisten nimet ja heidän laillisen edustajansa tai asiamiehensä taikka avustajansa yhteystiedot sekä se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon asiaa koskevat kehotukset, kutsut ja ilmoitukset voidaan valittajalle lähettää (*prosessiosoite*). Asianosaisen sekä todistajan tai muun kuultavan puhelinnumero ja muut yhteystiedot on myös soveltuvalla tavalla ilmoitettava hovioikeudelle. Jos jokin tieto myöhemmin muuttuu, valittajan tulee viipymättä ilmoittaa siitä hovioikeudelle.

26 luku

Valitusasian käsittelystä hovioikeudessa

28 §

Tässä luvussa tarkoitetut kehotukset, kutsut ja ilmoitukset hovioikeus saa lähettää asianosaisen viimeksi ilmoittamaan osoitteeseen. Kutsu pääkäsittelyyn on kuitenkin annettava tiedoksi asianosaiselle, joka ei ole käyttänyt puhevaltaa hovioikeudessa, sekä todistajalle, asiantuntijalle ja muulle todistelutarkoituksessa kuultavalle siten kuin 11 luvun 3, 3 b ja 4 §:ssä säädetään. Jos on aihetta olettaa, ettei asianosainen saa mainitusta osoitteesta tietoa kutsusta saapua henkilökohtaisesti pääkäsittelyyn, kutsu on lisäksi yritettävä antaa hänelle tiedoksi puhelimitse ja lähetettävä hänen tiedossa olevaan posti- tai sähköiseen osoitteeseensa. Jos kutsu pääkäsittelyyn annetaan tiedoksi edellä ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetulla tavalla, kutsuttua ei voida

tuomita esteettömän poissaolon varalta asetettuun uhkasakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäynnistä rikosasioissa 11 päivänä heinäkuuta 1997 annetun lain (689/1997) 5 luvun 3 §:n 2 momentti ja 9 §:n 3 momentti sekä 7 luvun 2 §:n 2 momentti ja 7 §:n 3 momentti seuraavasti:

5 luku

Syytteen vireillepanosta

3 §

Haastehakemuksessa on lisäksi ilmoitettava tuomioistuimen ja asianosaisten nimet sekä heidän laillisen edustajansa tai asiamiehensä taikka avustajansa yhteystiedot. Tuomioistuimelle on myös soveltuvalla tavalla ilmoitettava asianosaisen sekä todistajan tai muun kuultavan puhelinnumero ja muut yhteystiedot. Jos jokin tieto myöhemmin muuttuu, siitä tulee viipymättä ilmoittaa tuomioistuimelle.

9 §

Vaatimuksiin vastatessaan vastaajan on lisäksi soveltuvalla tavalla ilmoitettava tuomioistuimelle niiden todistajien puhelinnumero ja muut yhteystiedot, joita hän aikoo kuulustuttaa. Jos jokin tieto myöhemmin muuttuu, vastaajan tulee viipymättä ilmoittaa siitä tuomioistuimelle.

7 luku

Asianomistajan yksin ajaman rikosasian käsittelystä

2 §

Haastehakemuksessa on lisäksi ilmoitettava tuomioistuimen ja asianosaisten nimet sekä heidän laillisen edustajansa tai asiamiehensä taikka avustajansa yhteystiedot. Tuomioistuimelle on myös soveltuvalla tavalla ilmoitettava asianosaisen sekä todistajan tai muun kuultavan puhelinnumero ja muut yhteystiedot. Jos jokin tieto myöhemmin muuttuu, siitä tulee viipymättä ilmoittaa tuomioistuimelle.

7 §

Vaatimuksiin vastatessaan vastaajan on lisäksi soveltuvalla tavalla ilmoitettava tuomioistuimelle niiden todistajien puhelinnumero ja muut yhteystiedot, joita hän aikoo kuulustuttaa. Jos jokin tieto myöhemmin muuttuu, vastaajan tulee viipymättä ilmoittaa siitä tuomioistuimelle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 27 päivänä huhtikuuta 2010
